

izbjegavanje sudara od zapovjednikove strane. Na taj način nije pokriveno čitavo područje odgovornosti za sposobnost za plovidbu, ali svakako sada postoje djelomice nesukladni prvostepeni precedenti za jedno od odlučnih pitanja u pogledu dopustivosti ograničenja odgovornosti.

E.P.

KOTARSKI SUD SJEDINJENIH DRŽAVA AMERIKE

Presuda od 7.VI 1963.

Simeon Buthusien c/a Central Gulf Steamship Corporation i Yarun Corporation of Philadelphia

Brodarski ugovor na vrijeme - Odgovornost za tjelesne štete - Kod brodarskog ugovora na vrijeme naručitelj ne odgovara za tjelesne štete koje pretrpe lučki radnici zbog nesposobnosti broda za plovidbu ili zbog nepažnje brodske posade - Odgovornost tereti isključivo samo brođara, budući da se brodarskim ugovorom na vrijeme na naručitelja ne prenosi pravo nadzora nad brodom i posadom, već se kod tih ugovora radi samo o uzimanju pod "najam" brođskog skladišnog prostora

Tužitelj je, u svojstvu lučkog radnika, prigodom iskrcavanja tereta s broda "Dagrun" pretrpio neku tjelesnu povredu.

Brod je prevezio na osnovi brodarskog ugovora na vrijeme, zaključenog između brođovlasnika kao brođara i tuženika kao naručitelja.

Tužbeni zahtjev za naknadu štete upravljen je protiv naručitelja s motivacijom da je u času nesreće naručitelj bio onaj koji je imao brod u posjedu i koji ga je iskoristićivao i njime raspolagao.

Porićući istinitost ove tvrdnje, tuženik je naveo da je u kritično vrijeme bio samo naručitelj iz brodarskog ugovora na vrijeme.

Uvidom u pismeni otpravak predmetnog ugovora sud je utvrdio da je ugovor sadržavao slijedeću klauzulu:

"Nijedan izraz u ovom ugovoru ne smije biti tumačen tako kao da je brod prepušten naručitelju u zakup. Brođar ostaje i dalje odgovoran za plovidbu broda, za peljarova djela, za osiguranje broda, za popunjenje broda posadom, kao i za sve ostalo kao da on brod iskoristićuje za vlastiti račun".

Na osnovi citirane klauzule sud je zauzeo stajalište da se samo brođar smije smatrati odgovornim kako za djela

i propuste posade tako i za sposobnost broda za plovidbu. Budući da je do štete za tužitelja moglo doći bilo zbog nekog djela ili propusta od strane posade, bilo zbog nesposobnosti broda za plovidbu, bilo zbog nemara drugotuženika kao slagatelja, sud je tužbeni zahtjev protiv prvotuženika-naručitelja odbio, ističući da se brodarskim ugovorom na vrijeme na naručitelja ne prenosi nadzorna vlast nad brodom i posadom, već samo pravo iskorišćivanja broškog skladišnog prostora.

/AMC 1963, str.2391/

E.D.

APELACIONI SUD SJEDINJENIH DRŽAVA AMERIKE

Presuda od 30.IV 1963.

Morris Fisheries Co. and HO-MA Packing
Company c/a Geoffrey Cheetham

Osiguranje tereta - Dužnost osiguranikova da oštećenju ili gubitku tereta bez odlaganja obavijesti osiguratelja - Propust u izvršenju ove obaveze povlači za sobom gubitak prava na osigurninu

Apelacioni sud je potvrdio prvostepenu presudu, kojom je tužitelj sa svojim zahtjevom za naplatu uskraćene mu osigurnine odbijen.

Predmet osiguranja bila je pošiljka zamrznute ribe, koju je sanitarna inspekcija proglasila neprikladnom za ljudsku hranu. Polica osiguranja sadržavala je klauzulu: "U slučaju da roba stigne na odredište u oštećenom stanju, valja smjesta o tome obavijestiti Lloydovog agenta, ovlaštenog da likvidira potraživanja osnovana na ovoj ispravi, da bi on mogao izvršiti pregled robe".

Trebalo je, dakle, prvenstveno utvrditi kad je tužitelj-osiguranik doznao za pokvareno stanje pošiljke, tj. da li tek u času donošenja odluke sanitarne inspekcije, ili već prije.

Prvostepeni sud je nedvojbeno utvrdio da je tužitelj/osiguranik već nekoliko mjeseci prije donošenja odluke o neprikladnosti predmetne robe za ljudsku hranu znao da je roba pokvarena, ali da je usprkos tomu obavijestio osiguratelja o stanju robe tek nakon donošenja spomenute odluke sanitarne inspekcije.

Apelacioni sud je potvrdio prvostepenu odluku, kojom je tužitelj odbijen sa svojim tužbenim zahtjevom, zauzevši stajalište da je na osnovi citirane ugovorne klauzule tužitelj/